

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Victoria Chetroi,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Chetroi împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arama R”, cu participarea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței), cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză, declararea nulității clauzei abuzive, încasarea sumelor bănești cu titlu de contravaloarea a serviciului necorespunzător, încasarea penalității de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-149/23

NR. PIGD 2-19097150-01-2ra-27012023)

Recursul declarat până la 1 septembrie 2023. Invocarea declarativă a prevederilor art. 432 alin.(2) lit. a) din Codul de procedură civilă nu constituie temei de admisibilitate a recursului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. Iu. Potînga,
Curtea de Apel Chișinău, jud. I. Țurcan, Iu. Cotruță, L. Pruteanu,

25 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Victoria Chetroi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 mai 2019, Victoria Chetroi a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Arama R”, solicitând rezoluțiunea contractului de antrepriză nr. XXXX din 11 octombrie 2018, încasarea contravaloarea serviciului în sumă de 32 313,98 de lei, declararea nulității absolute a clauzei din contract, pct.2 din capitolul VIII, încasarea penalitățile legale pentru depășirea termenului de 14 zile în mărime de 8 729,37 de lei, încasarea din prejudiciului moral în mărime de 9 000 de lei.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 11 octombrie 2018 a încheiat cu pârâtul contractul de antrepriză nr. XXXX, care prevedea obligația de a confecționa din materialul propriu un set de mobilă compus din Ungher „Fabio-2” 380⁰ 190 la preț de 1 400 de euro, puf cu lada 90*60 la preț de 200 de euro și 3 perne decorative fiecare la preț de 15 de euro. În total costul era de 1 645 de euro, fiind achitată în lei MDL la 12 octombrie 2018, suma de 19 681,40 de lei. Iar la 24 noiembrie 2018 a fost achitată restul sumei de 12 632,58 de lei. Mobila urma să corespundă culorii, modelului și mărimilor convenite de părți. Un aspect specific întregului set de mobilă a fost ca stofa folosită în procesul de confecționare să aibă proprietatea de a fi curățită cu ușurință în cazul unor pete pe suprafața acesteia, adică are un anumit grad de rezistență în comparație cu o stofa ordinară.

3. La 24 noiembrie 2018 a fost semnat actul nr. 779 de predare-primire a lucrărilor, fără obiecții din partea sa. După sărbătoarea de Revelion 2019, în urma unei petreceri cu participarea membrilor familiei sale, au rămas pete de la produsele alimentare pe suprafața mobilei confecționate de către pârât. Respectând instrucțiunile de utilizare a mobilei înmânate de către pârât la momentul recepționării lucrării, a încercat să înlătore petele apărute pe întreaga suprafață a stofei, însă după procedura de curățire au apărut mai multe pete pe stofa, care nu era posibil de înlăturat cu puterile proprii. Solicitând telefonic intervenția pârâtului de a înlătura defecțiunile, acesta a trimis reprezentanții săi, care au ridicat o parte din mobila confecționată, fără a întocmi un act de predare-primire, pentru a fi verificată în atelierul său în privința prezenței viciilor la lucrarea executată. Peste o perioadă de timp i-a fost comunicat telefonic precum că lucrarea cu adevărat a fost executată necalitativ, iar petele apărute pe suprafața stofei se datorează culpei sale. În dezacord cu faptul de a mai utiliza o mobilă cu defecțiuni, executată

necalitativ, reclamanta a depus o reclamație în adresa pârâtului, cu solicitarea să-i fie restituit costul serviciului necorespunzător.

4. Prin răspunsul nr. 1917 din 27 martie 2019, pârâtul a confirmat faptul că mobila confecționată este una necorespunzătoare, deoarece are vicii de producție, exprimate prin faptul că la momentul asamblării acesteia, meșterul a făcut însemnările cu o cariocă, în timp ce urma să le facă cu un creion. Astfel în procesul de curățire, petele respective au ieșit la suprafață și nu mai pot fi înlăturate, fiind de acord să repare gratuit mobila, prin înlocuirea stofei parțial afectate, însă a refuzat să restituie contravaloarea serviciului, chiar dacă a recunoscut că acesta este unul necorespunzător. Mai mult, odată ce petele apărute la stofa au fost recunoscute de către pârât drept defect de producere, denotă că stofa nu are proprietățile declarate de către pârât până la semnarea contractului, și anume că are o protecție sporită contra la pete, care pot fi ușor îndepărtate în condiții casnice.

5. Reclamanta a precizat că are un copil minor de vârstă preșcolară și există riscul ca mobila să fie murdărită foarte des. Or, a achitat un preț mai mare doar cu scopul ca mobila să fie acoperită cu o stofa ce are protecție contra petelor și să poată fi înlăturate cu ușurință. Odată ce petele apărute în urma lucrărilor de asamblare greșită nu pot fi înlăturate, stofa respectivă nu corespunde cerințelor declarate de către pârât până la momentul semnării contractului, care a asigurat-o că o astfel de stofa costă mai scump, însă în cazul în care sunt copii mici în casă, este perfectă deoarece pot fi înlăturate orice tip de pete cu ușurință. Respectiv, a fost indusă în eroare de către pârât referitor la calitățile serviciului prestat.

6. De asemenea, a afirmat că încadrându-se în termenul de garanție, prin depunerea reclamației conform art. 18¹ din Legea privind protecția consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003 (Legea nr.105/2003), a solicitat restituirea contravalorii serviciului necorespunzător. Pârâtul prin răspunsul său a recunoscut prestarea unui serviciu necorespunzător, însă a refuzat admiterea reclamației privind restituirea contravalorii acestuia în termen de 14 zile. În contextul prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr.105/2003, pentru încălcarea termenelor prevăzute la art. 18 alin. (7), (20), art. 18¹ alin. (1), vizatorul/ prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi /oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 1% din prețul - produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului. Conform răspunsului nr. 1917 din 27 martie 2019, pârâtul a recepționat reclamația la aceeași dată. Astfel, a 14-a zi calendaristică a constituit data de 10 aprilie 2019 și începând cu 11 aprilie 2019 se află în întârziere. Penalitatea pentru 1 zi depășită din costul serviciului constituie: $32\ 313,98 \text{ lei} * 1\% : 100\% = 323,31 \text{ de lei}$. Penalitatea de întârziere pentru perioada 11 aprilie 2019 – 07 mai 2019 a constituit: $27 \text{ zile depășite} * 323,31 \text{ lei} = 8\ 729,37 \text{ de lei}$.

7. Reclamanta a declarat că în capitolul VIII al contractului de antrepriză, pârâtul a inclus la pct. 2 o clauză abuzivă, care nu a fost negociată individual. Conform clauzei respective, orice litigiu care reiese din contract, urmează a fi soluționat în prealabil pe cale medierii extrajudiciare, de către mediatorul Angela Maxim. La data semnării contractului de antrepriză, era în vigoare Legea nr. 256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, iar pârâtul în calitate de prestator era obligat la întocmirea clauzelor contractuale, să se conducă de legea respectivă și să evite includerea unor clauze cu caracter abuziv față de consumatori. Redând noțiunea clauzei abuzive în sensul art. 3 din Legea nr. 256/2011, a punctat criteriile ce determină calificarea unei clauze ca fiind abuzive, și anume clauza să nu fie negociată individual, fiind partea a unui contract de adeziune. În opinia reclamantei, acesta este un contract de adeziune, deoarece este unul dactilografiat, iar cu manual inserate momentele importante ce atrag atenție. Iar un alt criteriu- clauza să fie în defavoarea consumatorului menită să-i restrângă drepturile, iar la caz clauza enunțată este în defavoarea consumatorului.

8. Reclamanta a pretins repararea prejudiciului moral în sensul art. 20 alin. (1), (5) din Legea nr.105/2003, motivând că pârâtul i-a cauzat o multitudine de emoții negative, având suferințe psihice, crearea unui disconfort în familie. Având în vedere că o parte din mobilă se afla în posesia pârâtului, nu s-au putut bucura de proprietatea sa, deși a achitat o sumă impunătoare.

9. Prin cererea de concretizare depusă la 1 februarie 2021, prin intermediul poștei terestre (Vol.I, f.d.61), reclamanta menționat că la 27 martie 2019 solicitând restituirea contravalorii serviciului prestat în mod corespunzător, a formulat acea declarație de rezoluțiune în sensul art.737 din Codul civil și art. 18¹ alin. (1) din Legea nr.105/2003.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Chetroi împotriva S.R.L. „Arama R” cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză, declararea nulității clauzei abuzive, încasarea sumelor bănești cu titlu de contravaloarea serviciului necorespunzător, penalității de întârziere, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 2 aprilie 2021, prin intermediul poștei terestre (Vol.I, f.d.77), Victoria Chetroi a declarat apel împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii, emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Victoria Chetroi și s-a menținut hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

13. La 19 ianuarie 2022, prin intermediul poștei terestre (Vol.I, f.d.177), Victoria Chetroi a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a solicitărilor.

POZIȚIA INSTANȚEI DE RECURS

14. Prin decizia din 13 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Victoria Chetroi și s-a casat decizia din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

15. Prin decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Victoria Chetroi și s-a menținut hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

16. Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că fiind învestită cu examinarea pricinii în fond, prima instanță a concluzionat asupra netemeinicii acțiunii depuse de către Victoria Chetroi.

17. Cu referire la pretențiile privind rezoluțiunea contractului de antrepriză, încasarea sumelor bănești cu titlu de contravaloare a serviciului necorespunzător și încasarea penalității de întârziere, instanța de apel a reținut următoarele.

18. Din actele cauzei se reține că, prin reclamația înaintată, apelanta Victoria Chetroi a solicitat S.R.L. „Arama R” restituirea contravalorii serviciului necorespunzător, formulând declarația de rezoluțiune în sensul art. 737 din Codul civil.

19. Prin prisma prevederilor art. 733, art.734, art.737 din Codul civil, prima instanță corect a punctat că, instanța de judecată nu este în drept să declare rezoluțiunea contractului deoarece conform alin. (1) desființarea contractului ține exclusiv de voința părților contractului. Instanța judecătorească va putea să controleze dacă s-au întrunit condițiile pentru rezoluțiune și fie să confirme că contractul este rezolvit, fie să constate că nu se întrunesc condițiile pentru rezoluțiune și să soluționeze litigiul dintre părți fără a ține cont de declarația de rezoluțiune.

20. Astfel, raportând materialul probator la cadrul legal, instanța de fond just a concluzionat că în speță nu sunt îndeplinite condițiile pentru rezoluțiunea contractului de antrepriză nr.XXXX din 11 octombrie 2018.

21. La fel, instanța de apel a învederat prevederile art. 957, art.963, art. 709 alin. (1) și (2), din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019). Prin urmare, a constatat că, deși apelanta/reclamanta Victoria Chetroi a somat antreprenorul despre viciile lucrării nu a respectat condiția prin care să-i acorde un termen rezonabil pentru remedierea presupusei executări necorespunzătoare a lucrării, conform art. 963 coroborat cu art. 709 din Codul civil.

22. La rejudecarea cauzei în ordine de apel, s-a stabilit că apelanta Victoria Chetroi, prin reclamația (somația) din 27 martie 2019 a adus la cunoștința antreprenorului S.R.L. „Arama R” viciile depistate, cerând restituirea contravalorii serviciului prestat în mod necorespunzător.

23. În context instanța de apel a citat prevederile art. 18 alin. (1), (2), (14) din Legea nr. 105/2003.

24. La caz, ținând cont de concluziile Curții Supreme de Justiție, a reținut că reclamanta Victoria Chetroi deține dreptul de alternativă de a rezoluționa contractul de antrepriză nr. 1917 din 11 octombrie 2018, cu restituirea contravalorii produsului în condițiile art. 18 alin. (14) lit. a), e) din Legea nr. 105/2003.

25. Astfel, instanța de apel verificând dacă apelanta Chetroi Victoria, în calitate de consumator, deține dreptul să solicite restituirea contravalorii produsului prin rezoluțiunea contractului în condițiile stabilite la art. 18 alin. (16) din Legea nr. 105/2003, la rejudecarea cauzei în ordine de apel, a stabilit că bunul confecționat este viciat și neconformitatea lui a fost recunoscută de către S.R.L. „Arama R”.

26. Potrivit art. 18 alin. (16) din Legea nr.105/2003, nu poate fi reziliat contractul cu restituirea contravalorii produsului dacă neconformitatea este minoră. Se consideră minoră neconformitatea care nu exercită o influență substanțială asupra utilizării produsului.

27. Urmare a solicitării expediate de către S.R.L. „Arama R”, prin răspunsul din 6 iulie 2022, Camera de Comerț și Industrie a comunicat că pentru oferirea unei concluzii complete este necesară examinarea canapelei, însă cu titlu de informație, a explicat că petele pe suprafața tapițeriei sunt caracteristice defectelor care pot apărea în procesul de producere, cât și în procesul exploatării și pot fi înlăturate prin schimbarea tapițeriei canapelei (integral sau parțial) în condiții de producere (f.d.232).

28. Instanța de apel a precizat că, în condițiile în care S.R.L. „Arama R” a înlăturat neconformitățile bunului afectat de vicii, nu a fost posibil de a supune expertizei canapeaua.

29. Din actele pricinii raportate la răspunsul Camerei de Comerț și Industrie, se constată că neconformitatea depistată, și anume petele de pe stofa canapelei, pot fi înlăturate prin schimbarea parțială sau integrală a stofei, ceea ce a fost realizat de către S.R.L. „Arama R”.

30. Instanța de apel a subliniat că o asemenea neconformitate, în condițiile în care a fost posibil de înlăturat prin schimbarea parțială a stofei, urmează a fi apreciată ca una minoră, or, această neconformitate nu exercită o influență substanțială asupra utilizării produsului de mobilier conform destinației sale.

31. Prin prisma dispozițiilor legale enunțate, luând în considerare faptul că, neconformitatea bunului, care face obiect al contractului de antrepriză nr.1917 din 11 octombrie 2018, este una minoră, consumatorul, în speță apelanta Victoria Chetroi nu are dreptul de a solicita rezoluțiunea contractului prin restituirea contravalorii, circumstanțe care impun menținerea soluției instanței de fond cu privire la respingerea acțiunii.

32. În consecință, pretențiile cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză și încasarea sumei bănești în mărime de 32 313,98 de lei cu titlu de contravaloare a serviciului necorespunzător, precum și încasarea penalității pentru perioada 11 aprilie 2019 – 7 mai 2019 în mărime de 8 729,37 de lei sunt neîntemeiate și corect au fost respinse de către instanța de fond.

33. Cu privire la pretenția privind declararea nulității clauzei abuzive din contract, instanța de apel cu referire la art. 5 din Legea nr. 256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive din contractele încheiate cu consumatorii, cât și art. 3 din Directiva 93/13 CEE, care prevăd că: „O clauză contractuală, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, este abuzivă, în cazul în care creează, contrar cerințelor de bună-credință, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract.”

34. În acest sens, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, sarcina căreia constă în asigurarea interpretării uniforme a legislației europene, a decis că protecția recunoscută consumatorilor, prin Directiva 93/13 privind clauzele abuzive în contractele cu consumatorii, presupune ca instanța națională să poată verifica, din oficiu, dacă o clauză a contractului dedus judecății are caracter abuziv (cauza Ferenc Schneider, C 137/08).

35. Curtea a statuat că în ce privește problema, dacă o instanță investită cu un litigiu, decurgând dintr-un contract încheiat între un comerciant și un consumator poate verifica, din oficiu, în ce măsură clauzele cuprinse în acest contract au caracter abuziv, trebuie constatat că sistemul de protecție introdus prin directivă pornește de la premisa, potrivit căreia consumatorul se află, din punctul de vedere al echilibrului contractual și al forței de a negocia, într-o poziție dezavantajoasă față de comerciant și deține un nivel mai scăzut de cunoștințe față de acesta, ceea ce duce la acceptarea unor

clauze prestabilite de comerciant, fără posibilitatea de a influența conținutul acestora.

36. Se consideră întotdeauna că o clauză nu a fost negociată individual, atunci când a fost inclusă de către comerciant în prealabil și, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influența conținutul ei.

37. Tot aici, s-a remarcat că o clauză contractuală standard este lipsită de efect dacă prejudiciază disproporționat, contrar principiilor bunei-credințe, cealaltă parte a contractului. La aprecierea bunei-credințe, deși aceasta nu constituie o condiție în sine a stabilirii caracterului abuziv al unor clauze, trebuie acordată o atenție deosebită forței pozițiilor de negociere ale părților, pentru a se putea constata, dacă profesionistul a acționat în mod corect și, potrivit reglementării naționale, pentru a face să înceteze utilizarea clauzelor abuzive.

38. În acest sens, se ia în considerare conținutul contractului, împrejurările în care clauza este inserată în contract, interesele reciproce, alte împrejurări. Caracterul inechitabil al clauzelor contractuale standard se prezumă în caz de dubiu sau dacă o prevedere nu este clară.

39. Prin urmare, instanța de apel a constatat că, simplul dezacord al apelantei cu pct. 2, capitolul VIII al contractului de antrepriză, ulterior încheierii contractului, invocând că este o clauză abuzivă, deoarece nu a fost negociată individual cu reclamanta/apelantă nu este credibilă și nici conform prevederilor legale. Astfel, în cap. VIII din contractul de antrepriză nr.1917 din 11 octombrie 2018, părțile litigante au stipulat că eventualele litigii în legătură cu executarea acestui contract se vor fi soluționate pe cale amiabilă. Toate litigiile dezacordurile sau divergențe apărute în legătură cu derularea prezentului contract inclusiv cele de executare a prevederilor contractuale încălcarea lor încetare și nulitate urmează a fi soluționate cu aplicarea procedurii de mediere cu participarea mediatorului Angela Maxim în temeiul Legii cu privire la mediere nr.137 din 03 iulie 2015 și conform regulilor Biroului Mediatorului Angela Maxim. Dacă litigiul persistă el va fi soluționat de instanțele de judecată.

40. Prin urmare, pentru a fi declarată abuzivă o dispoziție contractuală, este necesar ca instanța să verifice îndeplinirea următoarelor condiții generale: (1) clauza contractuală în litigiu să nu fi fost negociată; (2) prin ea însăși creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților; (3) dezechilibrul creat este în detrimentul consumatorului, nefiind respectată cerința bunei-credințe.

41. În speță, referitor la prevederea contractuală inserată la pct. 2, cap VIII din contractul de antrepriză nr.1917 din 11 octombrie 2018, instanța de apel a stabilit că nu sunt întrunite condițiile privind declararea abuzivă a clauzei contractuale. Respectiv, în ceea ce privește modul de redactare a dispoziției contractuale analizată, instanța a reținut că aceasta este una cu caracter general, dar inteligibil și clar enunțată procedura extrajudiciară de

soluționare a eventualelor litigii care pot apărea la executarea contractului. Or, în motivarea acțiunii reclamanta/apelanta nu a argumentat în mod concret în ce constă caracterul abuziv al acestei clauze, făcând referire doar la normele legii, însă instanța de fond just a stabilit că această clauza pretins a fi abuzivă este una corectă, întemeiată pe dispozițiile Legii cu privire la mediere nr.137 din 03 iulie 2015 și nu îndeplinește condițiile prevăzute de Legea nr. 256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive din contractele încheiate cu consumatorii.

42. Aderent, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă și soluția instanței de fond cu privire la respingerea cerinței subsecvente cu privire la recuperarea prejudiciului moral, conform principiului *accessorium sequitur principale*.

43. Cu referire la cheltuielile judiciare, instanța de apel prin prisma prevederilor art.96 alin.(1), (1¹) din Codul de procedură civilă, fiind stabilită netemeinicia acțiunii depuse de Victoria Chetroi, a menționat că instanța de fond corect a respins și pretenția reclamantei cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

44. La 18 ianuarie 2023, prin intermediul poștei terestre (Vol.II, f.d.23), Victoria Chetroi a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a solicitărilor.

45. În susținerea recursului, recurenta reiterând, în esență, circumstanțele redate în cererea de chemare în judecată, a invocat prin prisma art. 432 alin.(2) lit.a) din Codul de procedură civilă dezacordul cu actele judecătorești.

46. În ceea ce vizează concluzia instanței de apel în decizia sa, la pagina 9, referitor la rezoluțiunea contractului prin prisma prevederilor art. 734, art.737 din Codul civil, recurenta a declarat că odată ce raportul juridic în speță este unul de consum, urmează a fi aplicată în mod prioritar Legea nr. 105/2003, care prevede la articolul 18 alin. (2) în cazul vânzării bunurilor, cât și la art. 18¹ alin. (1), în cazul prestării serviciilor, modalitatea de soluționare a unui conflict în cazul apariției unui defect care este imputabil vânzătorului sau după caz prestatorului. Prin urmare norma respectivă prevede faptul că consumatorul are dreptul de a solicita restituirea contravalorii unui produs sau serviciu necorespunzător prin depunerea unei reclamații în adresa profesionistului, lucru care a fost respectat de către intimat. Anume reclamația constituie acea declarație de rezoluțiune, prin care consumatorul solicită rambursarea prețului achitat pentru un bun sau serviciu viciat. Spre deosebire de prevederile Codului Civil, Legea nr. 105/2003 oferă consumatorului o altă procedură de rezolvire a unui contract și de reparare a prejudiciului material și moral cauzat de către un profesionist

prin comercializarea sau fabricarea unor bunuri cu viciu, precum este cel din speța noastră. Astfel, atât instanța de fond, cât și instanța de apel erau obligate de a aplica prevederile Legii nr. 105/2003, care în conformitate cu art. 5 alin. (3) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, este o lege specială deoarece reglementează relațiile apărute exclusiv între consumatori și profesioniști, spre deosebire de Codul Civil care reglementează relațiile apărute între toate persoanele fizice și juridice, ce încheie contracte de antrepriză sau de vânzare-cumpărare.

47. Deși instanța de apel în decizia sa a stabilit că bunul confecționat este viciat și neconformitatea lui a fost recunoscută de către S.R.L. „Arama R”, însă, totodată, a menționat faptul că din motiv că defecțiunea deja a fost înlăturată de către intimat, nu este posibilă aprecierea faptului dacă defectul a fost unul minor sau nu. În consecință instanța de apel din oficiu a stabilit că acest defect a fost unul minor, fără administrarea unui înscris eliberat de o autoritate competentă de a oferi astfel de concluzii. Prin urmare, având în vedere constatarea Curții Supreme de Justiție în decizia din 13 aprilie 2022, instanța de apel nu a fost în drept fără o constatare a unui specialist în domeniu, să se pronunțe asupra faptului că defectul la produsul confecționat de către intimat a fost unul minor.

48. Pe de altă parte, chiar dacă instanța de apel a stabilit cu certitudine faptul că i-a fost transmis un bun cu vicii de producție, fapt recunoscut însuși de către intimat, nu a dispus admiterea parțială a acțiunii cu dispunerea încasării unui prejudiciu moral din contul intimatului. În context, recurenta a invocat prevederile art. 20 alin. (1), art. 6 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 105/2003. Astfel, instanțele inferioare nu au aplicat legea care urma să fie aplicată în acest caz, și anume art. 20 din Legea nr. 105/2003.

49. La 30 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței copia recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexat la materialele dosarului (Vol.II, f.d.27,29). Din adresa intimatului s-a restituit corespondența cu mențiunea „nereclamată” (Vol.II, f.d.36-37).

50. La 28 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.30), Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței) a depus referință la cererea de recurs, optând pentru admiterea acesteia.

51. La 17 iulie 2023, S.R.L. „Arama R” a depus referință la recurs, solicitând respingerea acestuia cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii prime instanțe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

52. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

53. Recursul declarat de Victoria Chetroi a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

54. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

55. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

56. Art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

57. Art. 433 din Codul de procedură civilă (în vigoare pînă la 01 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

58. Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 20 septembrie 2022. Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată către participanții la proces la 24 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.16), Astfel, recursul este declarat în termen.

59. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

60. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

61. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

62. Din analiza recursului declarat rezultă că s-a invocat ca temei de drept prevederile art. 432 alin.(2) lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului, citate supra. Astfel, cu referire la încălcarea normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că normele aplicate ar fi fost eronat aplicate sau nu ar fi fost aplicabile speței.

63. În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

64. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat

conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

65. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

66. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

67. La fel, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

68. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

69. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

70. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Victoria Chetroi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare este inadmisibil.

71. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul depus de Victoria Chetroi împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni